

INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 5 – WELZIJN, GEZONDHEID EN SAMENLEVING	131
1. PAARDENHOUDERIJ ALS ECONOMISCHE DRAGER OP HET PLATTELAND	132
2. TERUGBETALING VAN HIPPOThERAPIE EN AANGEPAST PAARDRIJDEN	134
2.1. SAMENWERKINGSVERBAND SOCIALISTISCHE MUTUALITEITEN, RECREAS EN VFG	134
2.2. DE NEUTRALE ZIEKENFONDSEN	136
3. PARTICIPATIEDECREET: CULTUUR, JEUGDWERK EN SPORT VOOR IEDEREEN	138
3.1. VERENIGINGEN MET EEN SPECIEFIE OPDRACHT MBT HET VERENIGINGSLEVEN	139
3.2. PROJECTEN TER BEVORDERING VAN DE PARTICIPATIE VAN KANSENGROEPEN IN CULTUUR, JEUGDWERK OF SPORT	140
3.3. LANDELIJKE EN OP PARTICIPATIE GERICHTE ACTIVITEITEN VAN HOBBYVERENIGINGEN	141
3.4. GROOTSCHALIGE CULTUUR-, JEUGD- OF SPORTEVENEMENTEN	142
4. KONING BOUDEWIJNSTICHTING – FONDS LODE VERBEECK	143
4.1. KONING BOUDEWIJNSTICHTING – ALGEMEEN	143
4.2. FONDS LODE VERBEECK VOOR HIPPOThERAPIE	143
5. CERA: MEDISCH-SOCIAAL	145
6. BELASTINGVOORDEEL KINDEROPVANG EN SPORTKAMPEN	148
7. ANDERE WELZIJNSSTEUN	149
8. PROVINCIALE WELZIJNSSTEUN	150
8.1. ANTWERPEN	150
8.2. LIMBURG	150
8.3. OOST-VLAANDEREN	151
8.4. VLAAMS-BRABANT	151
8.5. VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE BRUSSEL	151
8.6. WEST-VLAANDEREN	151

HOOFDSTUK 5 – WELZIJN, GEZONDHEID EN SAMENLEVING

Kunstenaars, schrijvers, kinderen, televisiemakers, recreanten, ... paarden spreken tot de verbeelding van diverse groepen in de samenleving. Ze mogen daarbij op erg veel respect rekenen: Een paard heeft immers geen kop maar een hoofd, geen poten maar benen.

De emoties die de sector oproept zijn daarentegen niet altijd zo positief. De paardenhouderij kampt immers met een verouderd imago van elitarisme, zwart geld en onveiligheid dat anno 2010 niet meer strookt met de realiteit. Het houden, berijden en genieten van paarden stelt zich open voor iedereen en pedagogische, sociale en therapeutische aspecten komen steeds meer op de voorgrond.

Therapie met behulp van paarden is al jaren populair in de VSA en wint nu ook de Vlaamse maatschappij voor zich. Daarnaast helpen deze dieren ons ook om sociale contacten te leggen, ruggensteunen ze de integratie van kansengroepen in de samenleving (bv. G-sport voor mensen met een handicap), hebben ze een belangrijke pedagogische waarde (creatie van verantwoordelijkheidsbesef bij jonge verzorgers, sportkampen, managementcursussen) en dergelijke meer.

1. PAARDENHOUDERIJ ALS ECONOMISCHE DRAGER OP HET PLATTELAND: SAMENWERKING TUSSEN PAARDENHOUDERIJ EN SOCIALE SECTOR

Sinds 2000 stimuleert de overheid het Vlaamse platteland via de opmaak van een Programma voor Plattelandsontwikkeling (PDPO).

- Het eerste programma (**PDPO I**) liep gedurende de periode 2000-2006.
- Het tweede programma (**PDPO II**) is van start gegaan op 1 januari 2007 en loopt tot eind 2013.

In dit programma staan verschillende steunmaatregelen beschreven waarop de mensen, organisaties en bedrijven die een positieve invloed uitoefenen op het platteland mogelijks beroep kunnen doen. Eén van deze maatregelen, *Ontwikkeling van de paardenhouderij als nieuwe economische drager op het platteland*, ondersteunt onder andere de volgende activiteit:

“opzetten van vernieuwende structurele samenwerkingsverbanden tussen paardenhouderijen (maneges, ...) en instellingen uit de sociale sector (instellingen met mentaal/meervoudige gehandicapten,...) met als doel het therapeutisch effect van het werken met dieren, paardrijden toe te passen in paardenhouderijen waarvan de infrastructuur waar nodig wordt aangepast.”

(Vlaams Programmadocument voor Plattelandsontwikkeling – PDPO II)

Voor deze steunmaatregel kunnen onderstaande actoren in aanmerkingen komen:

- Lokale besturen
- Publiekrechtelijke rechtspersonen
- Middenveldorganisaties
- Vzw's (verenigingen zonder winst)
- Sociaal-economische organisaties die gebruik maken van het paard om de levenskwaliteit van personen met een handicap te verbeteren
- Organisaties zonder winstoogmerk die werken met equidae (paardachtigen) als medium (hippotherapie en orthopedagogisch paardrijden)

Het Vlaamse Programmadocument voor Plattelandsontwikkeling gaat ook dieper in op de doelstelling van deze maatregel en de subsidiabele kosten:

“Inzake het paardrijden voor personen met een handicap, heeft een aantal maneges reeds inspanningen gedaan om de toegankelijkheid voor personen met een beperking te verbeteren en aanpassingen aan te bieden die het paardrijden ook voor hen mogelijk maakt. Het is aangetoond dat bepaalde doelgroepen (personen met een handicap, ...) gebaat zijn bij diverse therapieën met paarden. Deze worden door het opzetten van samenwerkingsverbanden tussen paardenhouderijen en instellingen uit de sociale sector toegankelijk gemaakt voor alle personen op het platteland uit deze doelgroep en aanvullend ook voor stadsbewoners.

Het is de bedoeling om een goede geografische spreiding van aangepaste maneges te voorzien die de mogelijkheid bieden tot paardrijden voor personen met een handicap en deze daarin te ondersteunen.

Subsidiabele kosten kunnen zijn:

- *Projecten die rechtstreekse steun aan individuele personen verlenen, worden niet betoelaagd.*
- *De steun die kan gegeven worden, beperkt zich enkel tot activiteiten die geen handel omvatten. Projecten waarbij er dieren gekweekt worden of verhandeld worden, komen niet in aanmerking voor subsidie.*
- *Kosten voor het aanleggen van oefenterreinen en buitenpistes zijn subsidiabel. Voor maneges en voor acties inzake landschappelijke inpassing (opmaken en uitvoeren van paardenbedrijfsplannen) kunnen zowel de uitvoeringskosten (vb ook beplanting, ...) als de ontwerpkosten in combinatie met uitvoeringskosten betoelaagd worden.*
- *Er worden subsidies voorzien voor het ondersteunen van initiatieven die het therapeutisch effect van het werken met dieren stimuleren. Dit omvat ondermeer werken ter aanpassing van de infrastructuur en van materiaal alsook promotie. Enkel de extra kosten die voortvloeien uit het opzetten van de samenwerkingsverbanden en de promotie ervan zijn subsidiabel. Investeringskosten kunnen betoelaagd worden en in beperkte mate ook de werkingskosten, personeelskosten en communicatiekosten die nodig zijn om het samenwerkingsverband tot stand te brengen. De subsidiëring van kosten die geen investeringskosten zijn, is evenwel beperkt:*
  - *In tijd: Gedurende maximum 3 jaar, vanaf de start van het opzetten van de samenwerkingsverbanden; EN*
  - *In omvang: De niet-investeringskost kan in het eerste jaar maximaal 30 % van de totale subsidiabele projectkosten bedragen. In het 2de jaar is dit maximum 20% en in het 3de jaar maximum 10%.*

De reguliere werking van een samenwerkingsverband dat reeds operationeel is, komt niet in aanmerking.”

(Vlaams Programmadocument voor Plattelandsontwikkeling – PDPO II)

Deze maatregel heeft betrekking op artikel 52 b) i) van *Verordening (EG) nr. 1698/2005 van de Raad van 20 september 2005 inzake steun voor plattelandsontwikkeling uit het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO)*, kadert binnen de strategische doelstellingen 12, 13 en 14 van de Vlaamse strategie voor plattelandsontwikkeling en draagt de code 321-B.

In hoofdstuk 2 wordt deze subsidie in detail besproken. Meer informatie, contactgegevens en procedures kan u daar terugvinden.

2. TERUGBETALING VAN HIPPOThERAPIE EN AANGEPAST PAARDRIJDEN

De omgang met, en het berijden van, paarden wordt steeds vaker aangewend door therapeuten en coaches van personen met mentale, fysieke, psychische en sociale problemen. De therapie of coaching kan zeer uiteenlopende vormen aannemen, van bijvoorbeeld paardrijden om spastisch verlamde spieren te versoepelen tot omgang met paarden “op de grond” om communicatieproblemen aan te pakken.

Over een duidelijke indeling en definiëring van de verschillende methoden en denkstromingen bestaat veel discussie. Vzw Vlaams Paardenloket werkt steeds met onderstaande ruwe indeling:

- **Hippotherapie** is een therapie waarbij binnen de gezondheidszorg, en dit zowel voor de lichamelijke als de geestelijke gezondheid, het paard in de hulpverlening ingeschakeld wordt. Hierbij zijn (para)medisch opgeleide therapeuten verantwoordelijk voor de uitvoering. Indien ze zelf niet getraind zijn in de omgang met paarden, laten ze zich bijstaan door een specialist. Binnen de hippotherapie behandelt men personen met een handicap door ze op een paard te laten rijden. De behandeling kan zowel focussen op het fysieke (motoriek – kinesitherapie), als op het psychomotorische (stimuleren van zintuigen en perceptie) of het geestelijke (belevingsfactoren).
- **Equine Assited Therapy** is een therapie waarbij binnen de gezondheidszorg, en dit enkel voor de geestelijke gezondheid, het paard in de hulpverlening ingeschakeld wordt. Hierbij zijn universitair opgeleide psychologen verantwoordelijk voor de uitvoering. Indien ze zelf niet getraind zijn in de omgang met paarden, laten ze zich bijstaan door een specialist. Er wordt vooral naast het paard gewerkt. De omgang met de dieren wordt gebruikt om psychologische of psychiatrische problemen bloot te leggen en aan te pakken.
- **Equine Assisted Coaching** is een therapie die zich focust op personen die succesvol kunnen functioneren in de maatschappij maar toch enkele communicatieve, sociale, persoonlijke, ... zaken willen aanpakken. Hierbij zijn opgeleide coaches met diverse achtergronden verantwoordelijk voor de uitvoering. Indien ze zelf niet getraind zijn in de omgang met paarden, laten ze zich bijstaan door een specialist.

Twee ziekenfondsen/mutualiteiten in Vlaanderen voorzien, al dan niet in samenwerking met enkele vzw's, een tegemoetkoming voor sessies hippotherapie of aangepast paardrijden. De activiteiten en personen die in aanmerking komen verschillen, alsook de terugbetaalde bedragen.

2.1. SAMENWERKINGSVERBAND SOCIALISTISCHE MUTUALITEITEN, RECREAS EN VFG

De Socialistische Mutualiteiten, de vzw Recreatief Aangepast Sporten (RECREAS vzw) en de Vereniging Personen met een Handicap (VFG vzw) sloegen de handen in elkaar om hippotherapie en aangepast paardrijden toegankelijker te maken voor hun leden. Zij merkten dat er steeds meer vraag kwam naar deze vrij kostelijke activiteit en stelden bovendien vast dat deze therapievorm zeer succesvol kan zijn:

"Hippotherapie en aangepast paardrijden zijn begeleide activiteiten met en op het paard voor personen met een handicap of psychische beperking. Het contact met het paard kan bijdragen tot een verbetering van de levenskwaliteit op fysiek, mentaal, psychisch en sociaal vlak. Het paard helpt om de 'cocoon' waarin sommigen zich bevinden open te trekken.

Er is meer en meer vraag naar deze therapievorm, maar door de extra omkadering kan hippotherapie of aangepast paardrijden voor de deelnemer een vrij dure zaak worden.

Daarom geeft RECREAS (Recreatief Aangepast Sporten vzw) i.s.m. VFG (Vereniging personen met een handicap vzw) een tegemoetkoming aan haar leden die rijden in één van de maneges erkend door RECREAS en VFG."

(www.recreas.be)

Voorwaarden

De terugbetaling omvat 3 euro per beurt per deelnemer met een maximum van 40 sessies per jaar (= maximum 120 euro/jaar). Om deze 3 euro terugbetaald te krijgen, dient de deelnemer aan enkele voorwaarden te voldoen:

- Lid zijn van de Socialistische Mutualiteit (www.socmut.be)
- Lid zijn van RECREAS (12 euro per jaar). Het lidmaatschap omvat:
  - o Recreatief en regelmatig sporten in clubverband onder deskundige leiding
  - o Tornadoen, sportweekends en sportdagen op maat van kinderen, jongeren en volwassenen met een handicap
  - o Gratis sportverzekering geldig tijdens alle sportactiviteiten van de lokale sportclub en van het provinciaal en nationaal secretariaat
  - o Ontvangst van *Dialog*, 2-maandelijks tijdschrift
  - o Informatie over alle lokale, provinciale en nationale sportinitiatieven van RECREAS vzw
  - o Ontvangst gratis RECREAS nieuwsbrief (op aanvraag)
  - o Gratis lid van VFG (Vereniging personen met een handicap vzw)
- Of lid zijn van VFG (12 euro per jaar). Het lidmaatschap omvat:
  - o Goedkoper of zelfs gratis deelnemen aan alle VFG-activiteiten
  - o Verzekering
  - o Ontvangst van *Dialog*, 2-maandelijks tijdschrift
  - o Gratis antwoord op vragen en kosteloze begeleiding in geval van discriminatie
  - o Ontvangst gratis VFG nieuwsbrief (op aanvraag)
- Rijden in één van de goedgekeurde maneges: Deze maneges staan vermeld op www.recreas.be en www.vfg.be. U vindt er eveneens een gedetailleerde beschrijving per manege en een overzichtsrooster met de accommodatie die ze ter beschikking hebben. In elke provincie werden kwaliteitsvolle maneges geselecteerd met gediplomeerd personeel. Indien de manege van uw voorkeur niet in het overzicht staat kan u een seintje geven. Men zal dan nagaan of ze in aanmerking komt voor erkenning.
- In het bezit zijn van één van de volgende attesten:
  - o Attest waaruit de inschrijving in het VAPH (Het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap) blijkt
  - o Attest afgeleverd door de FOD van Sociale Zaken (dienst tegemoetkomingen)
  - o Attest waaruit toestemming blijkt om gebruik te maken van het buitengewoon onderwijs
  - o Invaliden, erkend door de mutualiteit

- Attest van Fonds voor Beroepsziekten (F.B.Z.)
- Attest van het Fonds voor Arbeidsongevallen (F.A.O.)
- Attest waaruit blijkt dat men recht heeft op verhoogde kinderbijslag (afgeleverd door het kinderbijslagfonds)
- Niet genoemde attesten komen in aanmerking na verder onderzoek.

Werkwijze

- Wanneer de deelnemer aan de nodige voorwaarden voldoet, dient een kopie van het attest van handicap opgestuurd te worden naar het Nationaal RECREAS-secretariaat (Sint-Jansstraat 32-38, 1000 Brussel of info@recreas.be) en kan de 40-beurtenkaart worden aangevraagd. De 40-beurtenkaart wordt dan zo snel mogelijk naar deze persoon toegestuurd.
- Na elke sessie laat de deelnemer de kaart afstempelen door de lesgever of manegehouder.
- Van zodra de kaart vol is of de persoon besluit de therapie niet langer te volgen, kan de kaart terug worden gestuurd naar RECREAS-VFG, Sint-Jansstraat 32-38, 1000 Brussel
- De kaart dient jaarlijks (ook al is deze niet vol) teruggestuurd te worden.
- Eens RECREAS de kaart ontvangen heeft, wordt de terugbetaling zo snel mogelijk in orde gebracht.

Recreatief Aangepast Sporten vzw is een door Bloso erkende en gesubsidieerde recreatieve sportfederatie die zich richt tot personen met een handicap, chronisch zieken, invaliden en hun familie en vrienden. De organisatie wenst dat zoveel mogelijk personen met een beperking in Vlaanderen op regelmatige en kwaliteitsvolle wijze aan recreatieve sportbeoefening kunnen doen.

Vereniging personen met een handicap vzw verschaft actuele informatie over leven met een handicap. Daarnaast organiseert VFG ontspannende en vormende activiteiten, pakt de organisatie elk jaar uit met een vakantieaanbod en is ze vertegenwoordigd in tal van advies- en overlegorganen.

Voor meer informatie kan u terecht bij RECREAS vzw en VFG vzw:

RECREAS vzw: www.recreas.be | info@recreas.be | Sint-Jansstraat 32-38, 1000 Brussel

VFG vzw: www.vfg.be | info@vfg.be | Sint-Jansstraat 32-38, 1000 Brussel

2.2. DE NEUTRALE ZIEKENFONDSEN

Via een aanvullende verzekering komt het Neutraal Ziekenfonds tussen in de betaling van hippotherapie indien de behandeling aan volgende definitie beantwoordt:

"Hippotherapie: Term die de functionele revalidatie te paard definieert. Deze vorm van behandeling wordt aangewend bij ontwikkelings- en communicatiestoornissen en kan een originele aanpak zijn van autisme."

(www.vnz.be)

De tussenkomst voor hippotherapie is enkel mogelijk voor patiënten met autisme of een motorische handicap. De behandeling moet voorgeschreven zijn door een arts die de patiënt

vzw Vlaams Paardenloket

naar een daartoe geschikte manege doorverwijst. De arts handelt als referentiepersoon. Om de terugbetaling te verkrijgen, moeten het voorschrift en het bewijsdocument van de manege voorgelegd worden aan het ziekenfonds.

De tegemoetkoming betreft 10 euro per sessie met een maximum van 50 euro per jaar per rechthebbende. Er is geen gezinsplafond. Let wel: Indien hippotherapie aangewend wordt in combinatie met acupunctuur, antroposofische geneeskunde, chiropraxie, homeopathie of osteopathie worden de terugbetalingen van deze behandelingen bij elkaar opgeteld. Het grensbedrag van 50 euro geldt voor al deze disciplines samen.

Voor meer informatie kan u terecht bij het Vlaams en Neutraal Ziekenfonds:

www.vnz.be | info@vnz.be

3. PARTICIPATIEDECREET: CULTUUR, JEUGDWERK EN SPORT VOOR IEDEREEN

De Vlaamse Overheid wil ervoor zorgen dat zowel een breed publiek als bepaalde kansengroepen¹ optimaal deel kunnen nemen aan cultuur, jeugdwerking en sport. Om dit te helpen realiseren werd het participatiedecreet² opgesteld dat de lijnen uitzet voor zowel structurele als projectmatige ondersteuning van initiatieven.

Op basis van het decreet worden er subsidies gegeven aan:

- Participatie-instellingen
- Projecten leesbevordering
- Verenigingen met een specifieke opdracht mbt het verenigingsleven
- Verenigingen ter bevordering van de culturele en sportieve participatie van gedetineerden
- Convenanten voor de bibliotheekwerking in gevangenissen
- Projecten ter bevordering van de participatie van kansengroepen in cultuur, jeugdwerk of sport
- Lokale netwerken vrijetijdsparticipatie personen in armoede
- Praktijkgerichte, laagdrempelige educatie voor kansengroepen
- Landelijke en op participatie gerichte activiteiten van hobbyverenigingen
- Organisatie van een bijzonder cultuuraanbod
- Projecten gemeenschapscentra
- Proeftuinen die de participatie bevorderen
- Grootschalige cultuur-, jeugd of sportevenementen
- Cultuurgemeente of sportgemeente van Vlaanderen

In de paardenwereld nemen tal van organisaties en personen initiatieven die aansluiten bij de doelstellingen van het Participatiedecreet. Denk maar aan G-sport, hippotherapie, Equine Assisted Coaching/Therapy enzovoort. Hieronder worden enkele van de meest toepasselijke subsidies binnen het participatiedecreet toegelicht.

Voor meer informatie over het Participatiedecreet kan u terecht op bij het Departement Cultuur, Jeugd Sport en Media:

Arenbergstraat 9, 1000 Brussel | Tel. + 32 2 553 69 77 | Fax + 32 2 553 69 70

U kan ook een kijkje nemen op de volgende website:

www.cjsm.vlaanderen.be/cultuur/regelgeving/participatiedecreet

¹ Onder kansengroepen verstaat men doorgaans:

- Personen met een handicap
- Gedetineerden
- Personen in armoede
- Personen met een diverse etnisch-culturele achtergrond
- Gezinnen met kinderen

² Voluit: Het Decreet houdende flankerende en stimulerende maatregelen ter bevordering van de participatie in cultuur, jeugdwerk en sport

3.1. VERENIGINGEN MET EEN SPECIFIEKE OPDRACHT MBT HET VERENIGINGSLEVEN

Verenigingen die door hun expertise met betrekking tot participatie in het Vlaamse verenigingsleven een uitzonderlijke of unieke positie bekleden, die de sectoren cultuur, jeugdwerk en sport overstijgt komen in aanmerking voor een subsidie op basis van het participatiedecreet. De vereniging krijgt dan de opdracht om deze specifieke expertise ter beschikking te stellen voor de cultuur-, jeugdwerk- en sportsector:

- Vrijwilligerswerk promoten en ondersteunen in de sectoren cultuur, jeugdwerk en sport door vorming, advisering en informatieverstrekking
- In de cultuur-, jeugdwerk- en sportsector werken aan een verenigingsvriendelijk klimaat door verenigingen te ondersteunen, het verenigingsleven te promoten bij het grote publiek en doelgroepen, en te fungeren als ontmoetingsplaats voor verenigingen
- Verenigingen in de cultuur-, jeugdwerk- en sportsector ondersteunen om situaties van armoede en uitsluiting aan te pakken

De Vlaamse Regering kan opdrachten toevoegen of schrappen na advies van de strategische adviesraad Cultuur, Jeugd, Sport en Media. Een vereniging die in aanmerking komt voor subsidiëring via een ander decreet dat betrekking heeft op aangelegenheden binnen het beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media, kan niet op basis van het participatiedecreet worden gesubsidieerd.

Procedure

De minister sluit een overeenkomst met verenigingen zonder winstoogmerk die een specifieke expertise ter beschikking stellen voor de cultuur-, jeugdwerk- en sportsector. Die overeenkomst bestrijkt maximaal een periode van vijf jaar en is hernieuwbaar. In de overeenkomst zijn minstens de volgende gegevens opgenomen:

- Een motivering in verband met de uitzonderlijke of unieke positie van de vereniging
- Een concrete omschrijving van de opdracht
- Resultaats- en inspanningsindicatoren en de wijze van evaluatie ervan
- Het subsidiebedrag
- De duurtijd van de overeenkomst
- De wijze waarop de overeenkomst kan worden verlengd of ontbonden

Een vereniging ontvangt een jaarlijkse subsidie van maximaal € 150 000 voor de specifieke opdrachten zoals vermeld in de overeenkomst. De subsidies worden toegezegd per kalenderjaar. De verenigingen ontvangen per kwartaal een voorschot van 22,5% van het voor dat jaar toe te kennen subsidiebedrag. Het resterende bedrag (een saldo van 10%) wordt uitbetaald voor 1 juli van het volgende jaar. Het agentschap controleert vooraf of de subsidie correct werd besteed.

Voor meer informatie kan u terecht bij het Agentschap Voor Sociaal en Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen:

www.sociaalcultureel.be/volwassenen/verenigspecopdracht.aspx

3.2. PROJECTEN TER BEVORDERING VAN DE PARTICIPATIE VAN KANSENGROEPEN IN CULTUUR, JEUGDWERK OF SPORT

Vzw's (verenigingen zonder winstoogmerk) kunnen een subsidieaanvraag indienen voor projecten ter bevordering van de participatie van kansengroepen in cultuur, jeugdwerk of sport.³

Een project moet, via een vernieuwend concept, kansengroepen naar culturele, jeugdwerk- of sportieve activiteiten leiden, of moet uitgaan van een kansengroep. Projecten voor of door volgende kansengroepen komen in aanmerking:

- Personen met een handicap
- Gedetineerden
- Personen in armoede
- Personen met een diverse etnisch-culturele achtergrond (volgens de regelgeving: mensen met een sociaal-culturele herkomst uit een niet-BENELUX-land)
- Gezinnen met kinderen (het gaat hier om projecten die gezinsgebonden participatie stimuleren voor gezinnen met in hoofdzaak kinderen jonger dan 18 jaar)

De projecten zullen worden beoordeeld op basis van de volgende criteria:

- De mate waarin het project inspeelt op, en tegemoetkomt aan, de eigenheid van de kansengroep of vertrekt vanuit de kansengroep
- De mate waarin het project een voorbeeld- of voortrekkersfunctie heeft voor de Vlaamse cultuur-, jeugdwerk- of sportpraktijk op het vlak van de methode, de communicatie, de netwerkvorming of de manier om de kansengroep te bereiken
- De mate waarin het project in aanmerking kan komen voor subsidiëring via een decreet dat betrekking heeft op aangelegenheden binnen het beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media, met uitzondering van dit decreet
- De mate waarin het project interculturaliteit beoogt
- De mate waarin het project expliciete aandacht besteedt aan ouderen

Meer informatie over de procedures en voorwaarden kan u bekomen via het Agentschap Voor Sociaal en Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen:

www.sociaalcultureel.be/volwassenen/partprojkans_subsidievoorwaarden.aspx

³ Verenigingen die al een werkingssubsidie ontvangen van de Vlaamse overheid komen in principe niet in aanmerking. Zij kunnen de projecten die ze wensen uit te voeren voor deze kansengroepen integreren in hun werking. Op deze algemene regel zijn twee uitzonderingen:

- Projecten met als doelgroep gedetineerden
- "Uitzonderlijke" projecten: Het uitzonderlijke karakter moet door de aanvrager worden gemotiveerd door de buitengewone participatieve eigenschappen en de sectoroverschrijdende impact van het dossier aan te geven. De bewijslast heeft zowel betrekking op de indiener(s), de methode(n) en de doelgroep(en).

Het Participatiedecreet is een flankerend decreet en vult de sectorale decreten in het beleidsdomein cultuur, jeugd en sport aan. Projecten die in aanmerking komen voor de subsidiëring via een decreet van deze domeinen komen in principe niet in aanmerking voor subsidie op basis van deze regelgeving.

3.3. LANDELIJKE EN OP PARTICIPATIE GERICHTE ACTIVITEITEN VAN HOBBYVERENIGINGEN

Hobbyverenigingen kunnen steun aanvragen in het kader van het participatiedecreet. Het decreet omschrijft een hobbyvereniging als:

“een vereniging waarbinnen op een georganiseerde wijze en in groepsverband een vrijetijdsbesteding wordt beoefend”

Een subsidieaanvraag van een hobbyvereniging komt alleen in aanmerking als deze voldoet aan de volgende voorwaarden:

De hobbyvereniging:

- is een vereniging zonder winstoogmerk.
- ontplooit een ledenwerking op landelijke schaal.
- telt minstens 50 afdelingen en een spreiding over minimaal 4 provincies.
- organiseert activiteiten die de participatie verbreedt en verdiept door competentieverhoging op het educatieve, culturele of sportieve vlak.

Hobbyverenigingen die al een werkingssubsidie ontvangen van de Vlaamse overheid, komen niet in aanmerking voor subsidiëring op basis van dit hoofdstuk in het participatiedecreet.

Een hobbyvereniging kan maximaal € 10 000 subsidie per jaar aanvragen. Dit bedrag kan men aanwenden voor de volgende initiatieven:

- De organisatie van minstens één activiteit met landelijke uitstraling in het kader van de vrijetijdsbesteding met het oog op cultuur of sport
- De organisatie van minstens één initiatief met als doel de bestuurlijke competenties van de lokale afdelingen te verhogen
- Het op regelmatige basis informeren van de leden via een tijdschrift, een website of een ander communicatiemiddel

De subsidieaanvragen worden vergeleken en beoordeeld op basis van de volgende criteria:

- De mate waarin ze de diversiteit van hobbyverenigingen in Vlaanderen vergroten
- De mate waarin ze het bereik van de vereniging vergroten
- De mate waarin ze de participatie van de deelnemers verdiepen
- De mate waarin ze personen uit kansengroepen bereiken
- De mate waarin ze een jeugdwerking uitbouwen

Meer informatie over de procedures en voorwaarden kan u bekomen via het Agentschap Voor Sociaal en Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen:

www.sociaalcultureel.be/volwassenen/hobbyver_subsidievoorwaarden.aspx

3.4. GROOTSCHALIGE CULTUUR-, JEUGD- OF SPORTEVENEMENTEN

Het participatiedecreet geeft de Vlaamse overheid de mogelijkheid om jaarlijks een of meer topevenementen te ondersteunen waarin de participatie van een breed publiek in cultuur, jeugdwerk of sport centraal staat.

Om in aanmerking te komen voor subsidiëring, moeten cultuur-, jeugd- en sportevenementen plaats vinden in het Nederlandse taalgebied of het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Indien een evenement wordt georganiseerd in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad moet het worden georganiseerd door een instelling die, wegens haar activiteiten, wordt beschouwd uitsluitend te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap.

Een subsidieaanvraag zal worden getoetst aan al de volgende criteria:

- De vernieuwende, wervende kwaliteiten van het programma (het geheel en de onderdelen)
- Het bereik van grote, brede, nieuwe en diverse publieken
- De breedte, kracht en variatie van het organiserende of dragende samenwerkingsverband
- De financiële en organisatorische haalbaarheid en draagbaarheid, met bijzondere aandacht voor cofinancieringen
- De kracht en omvang van het communicatie- en promotieplan en de aandacht voor de herkenning van de Vlaamse ondersteuning en de beeldvorming van de Vlaamse overheid
- De aandacht voor kansengroepen en interculturaliteit
- De duurzame effecten op het vlak van infrastructuur en openbaar domein
- De duurzame effecten op het vlak van ontsluiting van en toeleiding naar voorzieningen
- De mate waarin het evenement de samenwerking tussen cultuur, jeugdwerk en sport bevordert.

Bijzondere aandacht gaat naar evenementen die de band tussen Vlaanderen en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad bevorderen.

Meer informatie over de procedures en voorwaarden kan u bekomen via het Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media:

Sofie Taghon | Arenbergstraat 9 | 1000 Brussel | tel. 02 553 69 27

www.cjism.vlaanderen.be/participatiedecreet/topevenementen/

4. KONING BOUDEWIJNSTICHTING – FONDS LODE VERBEECK

4.1. KONING BOUDEWIJNSTICHTING – ALGEMEEN

De Koning Boudewijnstichting hecht erg veel belang aan welzijn, gezondheid en het sociale leven (zie hoofdstuk 1). Paardenprojecten of -verenigingen die zich focussen op geestelijke gezondheid, kinderen, jongeren, levenskwaliteit en dergelijke meer kunnen in aanmerking komen voor het ontvangen van subsidies mits zij aan de specifieke voorwaarden voldoen.

De stichting werkt enkel met oproepen. Dit betekent dat ze een bepaald onderwerp definieert waarvoor subsidies vrijgemaakt worden. Naast een onderwerp stelt ze ook de voorwaarden en kantlijnen vast die aanvragers van de steun moeten respecteren. Dit alles wordt als een projectoproep op de website geplaatst en naar verschillende doelgroepen verspreid. Vervolgens kunnen organisaties of individuen hun kans wagen en reageren op de oproep. Het indienen van aanvragen rond voor willekeurige onderwerpen is dus niet mogelijk. Ook het tijdstip valt niet vrij te kiezen.

De Koning Boudewijnstichting beheert ook de fondsen van andere weldoeners. Eén daarvan is het Fonds Lode Verbeeck.

4.2. FONDS LODE VERBEECK VOOR HIPPOThERAPIE

Lode Verbeeck groeide op met een passie voor paarden. Toen dokters op 14-jarige leeftijd klierkanker bij hem vaststelden bleef hij vastberaden de paarden van zijn ouders verzorgen. Op 17-jarige leeftijd werd Lode in 2002 het slachtoffer van een dodelijk verkeersongeval. Vandaag koesteren zijn ouders zijn nagedachtenis aan de hand van een fonds dat zijn bezieling verder zet en zowel paarden als het sociale combineert in het ondersteunen van projecten gericht op de hippotherapie. Dit fonds werd opgericht door financiële bijdragen van o.a. verenigingen, bedrijven en bezielde individuen: Ook de provincie Oost-Vlaanderen steunt sinds enkele jaren het Fonds door het bedrag voor een bekroond project in Oost-Vlaanderen te verdubbelen.

“De term “hippotherapie” houdt in dat het paard de rol vervult van therapeutisch middel bij personen met een aangeboren of verworven handicap of ziekte. Dit kan gaan van paardenverzorging tot zelfs toepassingen als voltigieren (oefeningen op de rug van het paard).

Hippotherapie kan o.a. toegepast worden bij behandeling van

- *Lichamelijke aandoeningen zoals het bevorderen van ontspanning bij kinderen met spasticiteit*
- *Psychische problemen (bv. zelfvertrouwen opbouwen)*
- *Opvoedkundige doelstellingen (bv. bij autisme)*

- *Sociale problemen (bv. sociaal verwaarloosde jongeren die via de omgang met het paard weer vertrouwen krijgen in de omgeving)*

Soms gebeurt hippotherapie binnen de eigen instelling of behandelingsdienst, maar meestal wordt beroep gedaan op een manege. Er dient echter aan een aantal voorwaarden voldaan te worden, die een financiële inbreng vragen, nl.:

- *Investerings in de infrastructuur zoals opstijghulpen, liftsysteem, aangepaste singels en teugels*
- *Aanpassingen zoals zitsteunen of huijbed*
- *Maar vooral geschikte therapiepaarden, die heel rustig en betrouwbaar moeten zijn*

Hippotherapie is momenteel nog te weinig gekend. Via dit project willen we kwaliteitsvolle initiatieven helpen zich inhoudelijk verder te ontwikkelen.”

(Folder Fonds Lode Verbeeck – www.kbs-frb.be)

Ook het Fonds Lode Verbeeck werkt via oproepen. Op 12 april 2010 werd de recentste projectoproep gelanceerd. Dossiers kunnen ingediend worden tot 11 juni 2010 en de gekozen projecten worden op 26 november 2010 bekend gemaakt. Het subsidiebudget bedraagt 5.000 tot 10.000 euro per project. Om kans te maken moeten aanvragers niet enkel voldoen aan de hierboven vermelde definitie van hippotherapie. Ze moeten ook professioneel onderbouwd zijn, een helder budget hebben, hun sociale impact en draagvlak kunnen aantonen en innovatief uit de hoek komen.

Voor meer informatie over De Koning Boudewijnstichting en het Fonds Lode Verbeeck kan u terecht op www.kbs-frb.be en www.fonds.lodeverbeeck.be.

5. CERA: MEDISCH-SOCIAAL

Privaat maatschappelijk investeerder Cera staat tracht niet enkel land- tuinbouw en platteland een duwtje in de rug te geven. Ook op medisch-sociaal gebied voorziet de organisatie tal van steunmaatregelen. Meer specifiek focust Cera zich op:

- Beeldvorming in de geestelijke gezondheidszorg
- Bijzondere jeugdzorg
- Integratie van personen met een handicap
- Vrijwilligerswerk/vergroten van het sociale draagvlak
- Zorg, begeleiding en ondersteuning in de ouderenzorg

“De welzijnssector is een veelomvattende speler in de moderne samenleving. Zowel de overheid, verschillende organisaties en groeperingen, als individuen leveren belangrijke inspanningen in deze sector.

Cera stelt zich tot doel om, in samenwerking met deskundigen en middenveldorganisaties, projecten te steunen die reëel bijdragen tot de verbetering van het maatschappelijke welzijn in ons land. Cera richt zich zowel naar een selectie van organisaties voor personen die een specifieke zorg nodig hebben, als naar de individuen die vaak onzichtbaar blijven.

Vooreerst wil Cera accenten leggen in acties naar vier doelgroepen die belangrijke pijlers vormen in de medisch-sociale sector en die ten volle de ondersteuning van Cera verdienen. Deze doelgroepen zijn: personen met een handicap, jongeren uit de bijzondere jeugdzorg, ouderen en personen met psychische problemen. Cera wil de motor zijn om binnen de sector nieuwe ontwikkelingen te ondersteunen op het gebied van integratie, creëren van een sociaal vangnet, samenwerking en innovatie. Als coöperatie hecht Cera veel belang aan samenwerking, solidariteit en respect voor het individu, waarden die Cera via het stimuleren van gerichte samenwerkingsverbanden binnen deze sector actief promoot.

Daarnaast besteedt Cera, in het kader van haar coöperatieve doelstelling, extra aandacht aan de vrijwilligers in de ruime sociale sector. Cera vindt het essentieel dat de vrijwilliger, die een belangrijke bouwsteen is in onze samenleving, meer zichtbare en betere steun krijgt.

beeldvorming in de geestelijke gezondheidszorg

Geestelijke gezondheid is belangrijk. Heel wat mensen worden zelf of in hun onmiddellijke omgeving, geconfronteerd met problemen op vlak van de geestelijke gezondheid. Meestal komt alles weer goed. Tenzij ze het probleem verzwijgen of angstvallig verborgen houden. Op geestelijke gezondheid rust echter vaak nog een taboe en de mensen die ermee te maken hebben moeten vaak afrekenen met vooroordelen en stigma's. Een gevolg hiervan is dat mensen met psychische problemen dikwijls te laat een beroep doen op hulp, of onvoldoende inzicht hebben in de mogelijkheden en moeilijkheden van de hulpverlening. Niet alleen de patiënten en hun families, maar ook de zorgverleners worden getroffen door dit stigma. Cera wil mee haar schouders zetten onder projecten en samenwerkingsinitiatieven die werken aan het doorbreken van het taboe en die bijdragen aan de verbreding van het

maatschappelijke draagvlak voor een goede geestelijke gezondheid.

bijzondere jeugdzorg

De bijzondere jeugdzorg richt zich tot jongeren met een problematische opvoedingssituatie. Voorkomen dat jongeren te maken krijgen met de bijzondere jeugdzorg is een prioriteit. Helaas zullen er altijd situaties blijven bestaan waarin gespecialiseerde hulp noodzakelijk is. Ondanks de stijgende complexiteit van zorgverstrekking aan deze moeilijke doelgroep, krijgt deze sector onvoldoende waardering en subsidies om zijn taken te vervullen. Cera geeft de sector een steun in de rug en investeert in projecten die de kwaliteit in de bijzondere jeugdzorg verhogen. Hierdoor kunnen een groter aantal jongeren zich opnieuw integreren in de samenleving. Cera hecht ook veel belang aan beleidsgerichte initiatieven en aan de vermaatschappelijking van de zorg voor deze kwetsbare jongeren.

integratie van personen met een handicap

In de zorgsector gaat veel aandacht naar personen met een handicap. Maar onze samenleving verandert steeds sneller. Personen met een handicap kunnen hierdoor een bijkomende achterstand oplopen. Zo is communicatie voor hen dikwijls een belangrijke voorwaarde om zich in onze samenleving te kunnen integreren. Cera steunt daarom initiatieven die de leemtes opvullen, die in de huidige zorgsector ontstaan zijn, tengevolge van de wijzigende maatschappelijke context. Concreet realiseert Cera een maatschappelijk hefboomeffect door projecten te ondersteunen die op een innovatieve manier de integratie tussen de personen met een handicap en de rest van de samenleving vergemakkelijken.

vrijwilligerswerk/vergroten van het sociale draagvlak

De individualisering in onze samenleving leidt tot vereenzaming, met alle daaraan gekoppelde sociale en psychische problemen. Deelname aan het verenigingsleven is volgens terzake bevoegde wetenschappers een positief element in het creëren van een sociaal draagvlak. Dit verenigingsleven bouwt grotendeels op de hulp van vrijwilligers. Over alle domeinen heen investeert Cera jaarlijks in om en bij 350 lokale en 80 nationale projecten. Ze is telkens getroffen door de geëngageerde inzet van het personeel van deze instellingen en organisaties, maar zeker ook door de geëngageerde en niet weg te denken hulp van vrijwilligers. Cera vindt het essentieel dat de vrijwilliger, die een belangrijke bouwsteen is in onze samenleving, meer zichtbare en betere steun krijgt. Cera investeert daarom overkoepelende projecten die het vrijwilligerswerk ondersteunen en promoten en een maatschappelijke welzijnshefboom voor de sociale sector betekenen.

zorg, begeleiding en ondersteuning in de ouderenzorg

De vergrijzing van onze samenleving brengt met zich mee dat het ouderenbeleid een belangrijk element van de zorgsector is. De bejaarden zijn een grote groep mensen met eigen capaciteiten en met de behoefte te blijven participeren in de samenleving. De meeste ouderen die zorgbehoevend worden, blijven graag zo lang mogelijk in hun vertrouwd milieu.

Cera steunt vernieuwende initiatieven die ertoe leiden dat zorg-, begeleidings- en ondersteuningsconcepten worden ontwikkeld, gerealiseerd, uitgetest en - bij positieve evaluatie - structureel verankerd. Bijzondere aandacht gaat hierbij naar het vergemakkelijken van de zelfredzaamheid van bejaarden, de vermaatschappelijking van de ouderenzorg en de thuiszorg in het bijzonder.”

(Cera—Visienota Medisch-Sociaal—www.cera.be)

Om in aanmerking te komen voor steun moet de aanvrager eerst en vooral aan de volgende criteria voldoen:

- Aansluiten bij de strategische missie van Cera (stroken met, en bijdragen tot, de verdere ontwikkeling van de coöperatieve waarden, nl. samenwerking, solidariteit en respect voor het individu)
- Beantwoorden aan een reële maatschappelijke behoefte
- Een ruim draagvlak hebben in het betrokken domein en in de samenleving
- Een welzijnshefboom betekenen
- Effecten realiseren die ook op lange termijn duurzaam zijn
- Betrekking hebben op het Belgisch grondgebied

Er wordt geen steun verleend aan verenigingen en bedrijven die met het ingediende project een commercieel oogmerk hebben.

Cera verdeelt haar werkgebied over 45 regio's. Regionale Adviesraden nemen actief deel aan de evaluatie van projecten en de toekenning van steun. De raden schenken bijzondere aandacht aan volgende projectkenmerken.

- Het project behoort tot het domein van Cera.
- De aanvrager is geen commerciële organisatie.
- Ondersteuning van een ruime groep mensen.
- Het project heeft impact in de eigen regio.
- Het project bevordert samenwerking en overleg.
- Coöperatieve waarden worden nagestreefd: samenwerking, solidariteit, respect voor het individu.
- Het project ondersteunt vrijwilligerswerk.
- Het project heeft voldoende uitstraling en visibiliteit.

Sinds 2009 heeft Cera een extra niveau in haar maatschappelijke projectwerking: Op regionaal niveau ondersteunen haar adviesraden kleinschaligere projecten die zich afspelen binnen een beperkte regio. Er bestaat ook een provinciaal niveau, voor projecten die regio-overschrijdend zijn. Bovendien zijn de bedragen van de financiële tussenkomsten hier iets hoger.

Op de website van Cera vindt u meer informatie over haar werking en visie. Ook de aanvraagprocedure wordt er duidelijk uiteen gezet: www.cera.be.

6. BELASTINGVOORDEEL KINDEROPVANG EN SPORTKAMPEN

Kosten voor kinderopvang kunnen mogelijk fiscaal afgetrokken worden. Ook paardensportkampen vallen onder deze regeling. Er moet wel aan heel wat voorwaarden worden voldaan:

- De uitgaven moeten gedaan zijn voor het vergoeden van kinderopvang in de Europese Economische Ruimte buiten de normale uren tijdens dewelke het kind onderwijs volgt
- De uitgaven moeten gedaan zijn voor de opvang van kinderen die de leeftijd van 12 jaar niet hebben bereikt en die te uwen laste zijn
- De uitgaven moeten gedaan zijn voor de opvang van kinderen die te uwen laste zijn of voor wie de helft van het belastingvoordeel aan u moet worden toegekend
- U moet beroepsinkomsten hebben
- De kosten moeten aan welbepaalde instellingen of personen betaald zijn
- U moet de bewijsstukken ter beschikking van de administratie houden zodat kan worden vastgesteld dat alle voorwaarden voor de aftrek van de uitgaven voor de opvang van kinderen zijn vervuld

Wat sportkampen betreft, onthouden we uit punt vijf, dat niet eender welke organisator voldoet. Enkel volgende vakanties komen aan bod:

- Sportkampen voor kinderen georganiseerd door BLOSO
- Sportkampen voor kinderen georganiseerd door de door BLOSO erkende en gesubsidieerde unisportfederaties, recreatieve sportfederaties, organisaties voor sportieve vrijetijdsbesteding of koepelorganisaties
- Sportkampen voor kinderen georganiseerd door de door BLOSO erkende sportfederaties zoals VLP en LRV.
- Sportkampen voor kinderen georganiseerd door de door BLOSO erkende of gesubsidieerde gemeentelijke sportdiensten, provinciale sportdiensten en sportdienst van de Vlaamse Gemeenschapscommissie

Het belastingvoordeel is afhankelijk van verschillende specifieke voorwaarden. Informeer u dus grondig!

Check bij de vakantieorganisator of deze aan de vereisten voldoet. Raadpleeg ook zeker de informatie op minfin.fgov.be om te bekijken of u aan de voorwaarden voldoet. Klik daartoe op de volgende linken: Thema's > Gezin > Kosten van kinderopvang.

7. ANDERE WELZIJNSSTEUN

Gezien het enorme belang van initiatieven rond welzijn, gezondheid en sociale zorg in schril contrast staat met hun geringe opbrengsten, bestaan er heel wat organisaties die ondersteuning kunnen bieden. Zij richten zich voornamelijk op de erkende organen zoals ziekenhuizen, opvangtehuizen en dergelijke meer. Toch bestaan er soms mogelijkheden voor andere verenigingen of projecten:

- *Vzw Welzijnszorg*: Lokale organisaties en initiatieven die armoede en uitsluiting willen aanpakken kunnen een aanvraag indienen bij Welzijnszorg vzw om hun project financieel te laten ondersteunen (www.welzijnszorg.be)
- *Nationale Loterij* (www.nationaleloterij.be – meer info in hoofdstuk 1)
- *VIPA*: Steun voor zorg- en welzijnsinfrastructuur (www.vipa.be)
- *Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap* (www.vaph.be)
- *Vlaams Agentschap voor Zorg en Gezondheid*: Vlaams Zorgfonds (www.zorgengezondheid.be)
- *De Federatie van Organisaties voor Volksontwikkelingswerk* onderhoudt een subsidiewijzer voor organisaties of personen die zich bezig houden met sociaal-cultureel volwassenenwerk. Hier vindt u misschien reeds enkele relevante mogelijkheden terug: www.fov.be

Vergeet niet om even bij uw mutualiteit na te gaan of deze tegemoetkomt in zaken zoals hippotherapie, lidgeld van een sportclub, jongerenkampen, ...

8. PROVINCIALE WELZIJNSSTEUN

8.1. ANTWERPEN

- Subsidies voor duurzame G-werking
- Subsidies voor jeugd- en gehandicaptensportprojecten in het kader van het Jeugdsportfonds Camille Paulus
- Subsidies voor sociale projecten Welzijn en Gezondheid
- Subsidies aan aangepaste vakanties
- ...

Surf voor meer informatie naar www.provant.be. Klik vervolgens op de link Subsidies.

8.2. LIMBURG

- Subsidiëring van projecten in de gezondheidszorg
- Subsidiëring van projecten die een vernieuwend antwoord bieden op maatschappelijke noden in sectoren van algemeen welzijnswerk en de bijzondere jeugdbijstand
- Werkingstoelage voor provinciale verenigingen van gehandicapten
- Subsidiëring van aankoop, bouwen, en verbouwen van voorzieningen voor personen met een handicap
- Subsidiëring voor de opvang-, oppas-, en socioculturele initiatieven voor personen met een handicap
- Subsidiëring van aangepaste sport- en revalidatie-uitrusting voor verenigingen voor gehandicapten
- Subsidiëring van kleine aanpassingswerken aan Limburgse sportaccommodaties ten behoeve van personen met een handicap
- ...

Surf voor meer informatie naar www.limburg.be. Klik vervolgens op de link Subsidies. Kies daarna voor Gezondheid of Welzijn.

8.3. OOST-VLAANDEREN

- Subsiëring van initiatieven in verband met de behandeling, verzorging, opvang, opvoeding en ontspanning van personen met een handicap
- Projectsubsidies loco-regionale samenwerking in de bijzondere gezondheidsbevordering
- ...

Surf voor meer informatie naar www.oost-vlaanderen.be. Klik vervolgens op volgende links:
> Welzijn & gezondheid > Andere subsidies/reglementen

8.4. VLAAMS-BRABANT

- Pluimkrediet
- Subsidie aan vernieuwende projecten in de welzinssector
- Subsidie voorzieningen voor personen met een handicap
- Subsidie voor sportinitiatieven voor personen met een handicap
- ...

Surf voor meer informatie naar www.vlaams-brabant.be. Klik vervolgens op de link Subsidies.

8.5. VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE BRUSSEL

- Subsidies personen met een handicap
- Subsidies voor jeugdkampen
- Subsidies voor vrijetijdsinitiatieven
- ...

Surf voor meer informatie naar www.vgb.be. Klik vervolgens op de link Subsidies > Welzijn en Gezondheid / Cultuur, jeugd en sport.

8.6. WEST-VLAANDEREN

- Impulspremie voor de sector welzijn en/of gelijke kansen
- Subsiëring van initiatieven voor personen met een handicap en hun netwerk
- Infrastructuurtoelagen
- Subsidies voor jeugdverblijfcentra
- Subsidies aan projecten voor en door jongeren

- ...

Surf voor meer informatie naar www.west-vlaanderen.be. Klik vervolgens op de link Welzijn. Daarna kiest u voor Gelijke Kansen, Jeugd of een andere thema dat bij uw initiatief aansluit.

TEKST: Katrien Van Miert – vzw Vlaams Paardenloket

Duboislaan 2; 1560 Hoeilaart | 02/658 09 50 | katrienvanmiert@vlaamspaardenloket.be | www.vlaamspaardenloket.be

Overname van deze informatie is mogelijk en zelfs gratis mits *voorafgaandelijke toelating* van het loket en vermelding van de bron (vzw Vlaams Paardenloket). Dit recht op overname slaat niet op de foto's, waarvoor in ieder geval het auteursrecht van de fotografen gerespecteerd moet worden.